

Stockholm den 15 december 2022

Svensk Betong svar på remiss M2022/18 Näringslivets klimatomställning, PM 2022:10

Föreningen Svensk Betong är branschorganisation för företag som tillverkar fabriksbetong, utövar betongpumpning samt företag som tillverkar och/eller monterar betongprodukter. Medlemsföretagen finns över hela Sverige och bidrar till sysselsättning och samhällsutveckling på många orter i landet. Totalt omsätter betong- och cementindustrin cirka 30 mdkr per år och sysselsätter nästan 9 000 personer.

Svensk Betong har tagit del av remissen och har fokuserat på *Förslag 41 Tillsätt en myndighetsledd hubb/beställarnätverk för upphandling av cement, betong och alternativ* som vi anför följande svar på. I övrigt hänvisar vi till remissvaren från Svenskt Näringsliv, Byggmaterialindustrierna och Fossilfritt Sverige.

Betongindustrin står bakom beslutade klimatmål och arbetar sedan många år tillbaka intensivt med att minska klimatpåverkan från betong och betongbyggande. Inom ramen för Fossilfritt Sverige togs, som en av de första färdplanerna, *Färdplan för klimatneutral betong* fram och överlämnades till regeringen våren 2018. Bakom färdplanen står inte bara betongindustrin utan också flera aktörer från hela värdekedjan inom ramen för samarbetet Betonginitiativet. Färdplanens målsättning är att år 2030 ska klimatneutral betong finnas på marknaden och senast år 2045 ska all betong som används i Sverige vara klimatneutral. Utvecklingen går snabbt framåt och redan idag är det möjligt att minska klimatpåverkan från betong med upp till hälften beroende på typ av konstruktion.

Betong är ett material som är en grundförutsättning för samhällsutveckling och klimatomställningen. För många konstruktioner är betong det enda material som uppfyller ställda kvalitets- och beständighetskrav. Vi ser stora möjligheter att kraftigt minska klimatpåverkan i bygg- och anläggningssektorn redan idag genom att använda klimatförbättrad betong istället för traditionell betong. Genom att i högre grad utnyttja hållbarhetskrav i offentlig upphandling kan ökad efterfrågan och utbud av hållbara lösningar i hela samhällsbyggarsektorn främjas.

Vi har tagit del av förslag 41 och det finns flera delar där som vi anser förvånande och märkliga samt inte är relaterat till vad som redan gjorts, görs idag och framåt. Exempelvis cement är en råvara för tillverkning av betong och det är ovanligt att en råvara upphandlas direkt utan det handlar om den färdiga produkten dvs betong. Utvecklingen pågår sedan många år och redan idag finns alltså klimatförbättrad betong på marknaden med möjlighet till halverad klimatpåverkan jämfört med

Svensk Betong

traditionell betong. Vad som nu behövs är att se till att det är den klimatförbättrade betong som beställs och används i projekten. Genom att utnyttja hållbarhetskrav i offentlig upphandling i högre grad kan drivas på för ökad efterfråga och utbud av hållbara lösningar i hela samhällsbyggarsektorn.

I förslaget står det bland annat " *Upphandling som driver utveckling visar att en framgångsfaktor för t.ex. Energimyndighetens beställarnätverk är att de har ett ansvar att främja och bevaka utvecklingen på den marknad som beställarnätverket hanterar. Idag saknas det ett främjandeansvar för bygg- och anläggningssektorn.*" Det är en ytterst märklig skrivning och vi undrar då om den ska tolkas som att det som redan görs idag av Boverket, Trafikverket, Upphandlingsmyndigheten, Fossilfritt Sverige, betongbranschen m.fl. inte räknas och att inget ansvar tas?

Vi anser att det behövs en stärkt beställarkompetens hos offentliga aktörer kring klimatpåverkan och livscykelanalys. Där en upphandlingsmyndighet kan ta ställning och bistå kommuner m.fl. i "gröna" upphandlingar med hänsyn till betong. Ett förslag till klimatkriterier för fabriksbetong har redan tagits fram av Upphandlingsmyndigheten som inkluderar både processkrav och materialkrav, och som är under fortsatt utveckling under början av 2023. Det är viktigt med systematiska skiften och att dessa inte upplevs som juridiskt osäkra när aktörer ska göra affärer med varandra samt förankring i näringslivet. Vi anser att det är olämpligt att flera myndigheter, t.ex. Naturvårdsverket, samtidigt tar fram förslag på regelverk kring upphandlingsfrågor, vilket kan skapa otydlighet och detaljstyrning. Något som riskerar att skapa osäkerheter eller till och med hinder som resulterar i en långsammare klimatomställning än vad som krävs för att uppfylla Sveriges klimatmål.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Malin Löfsjögård på malin.lofsjogard@svenskbetong.se eller 08-762 62 16.

För Svensk Betong

Malin Löfsjögård, VD